

ἄχριστος ἐπίθ. (Π) Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ὄν. Χριστός κατὰ τὸ ἄθεος.

Ἀχρίστιανος, ὁ ἰδ.

* **ἀχρίσωτος** ἐπίθ. ἀχρίσουτους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χρίσωτος < *χρίσωνω < ἀρχ. χρίσις.

Ὁ μὴ χρισθεὶς τὸ μέτωπον μὲ ἔλαιον ὑπὸ τοῦ ἱερέως.

ἀχροίαστος ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χροίαστος < *χροιάζω < χρά, ὁ ἐκ τοῦ ἀρχ. χροιά.

Ὁ στερούμενος χροιάς, ὁ ἀνευ ζωηροῦ χρώματος.

ἀχρόνιαστος ἐπίθ. σύνθηθ. ἀχρόνιαστους βόρ. ἰδιώμ. ἀχρόνιαγος σύνθηθ. ἀχρόνιαγους βόρ. ἰδιώμ. ἀχρόνιας Ἰθάκ. ἀνεχρόνιαγος Ζάκ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χρονίαστος < χροινιάζω.

1) Ὁ μήπω συμπληρώσας ἡλικίαν ἐνὸς ἔτους σύνθηθ. : Ἀχρόνιαγο παιδί. Συνών. ἀχρόνιστος 1. β) Ἐκεῖνος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὁποῦ δὲν παρήλθεν ἔτος Πελοπ. (Μάν.) : Ὁ μακαρίτης εἶναι ἀχρόνιαγος κ' οἱ δικοὶ του τραγουδᾶνε. 2) Ἐκεῖνος ὅστις εἶθε νὰ μὴ ζήσῃ ὁλόκληρον τὸ παρὸν ἔτος, ν' ἀποθάνῃ πρὸ τῆς λήξεώς του σύνθηθ. : Μ' ἀδίκησε ὁ ἀχρόνιαγος ! Ἀχρόνιαγο, ποῦ νὰ μὴ σ' εὔρῃ ὁ χρόνος ! σύνθηθ. Τ' ἀχρόνιαγου, πῆγι κί μ' χάλασι τοὺν κῆπου Αἰτωλ. Οὐ ἀχρόνιαγους κί ἀξ' μέρουτους ! Σάμ. Συνών. ἀδοῦρητος 1 β, ἀξεχρόνιαστος, ἀχρόνιστος 2, ἀχρονος, κοντόχρονος, κοψόχρονος.

ἀχρονισιά ἡ, ἀμάρτ. ἀχρονισὰ Σκυρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχρόνιστος. Περὶ τοῦ σχηματισμοῦ ἰδ. ἀ- στερητ. 1 β.

Μετων. ἐκείνη ποῦ εἶθε νὰ μὴ χρονίσῃ, νὰ μὴ ζήσῃ ὁλόκληρον τὸ παρὸν ἔτος : Κρούβου τὸ κάθε τι, γιατί' τούτη ἡ ἀχρονισὰ ὅ,τι βρῇ τὸ καταχερίζει.

ἀχρόνιστος ἐπίθ. σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) ἀχρόν'στους σύνθηθ. βόρ. ἰδιώμ. ἀχρόν'τους Δαρδαν. (Ὁφρύν.) ἀχρόνιος Ἡπ. Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.) — Λεξ. Δημητρ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀχρόνιστος.

1) Ἀχρόνιαστος 1, ὁ ἰδ., σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) : Παιδί ἀχρόνιστο σύνθηθ. Μωρὸν ἀχρόνιον Τραπ. Τὸ μουσκά'ν ἐμουν ἀχρόνιστο ἐν' Σάντ. β) Ὁ μὴ συμπληρώσας ἀκόμη ἔτος ἐν τινι καταστάσει Ἡπ. : Νύφη ἀχρόνιστη (ἡ ἀποθανοῦσα ἡ χηρεύσασα πρὶν παρέλθῃ ἔτος ἀπὸ τοῦ γάμου της). γ) Ὁ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ὁποῦ δὲν παρήλθεν ἔτος Λεξ. Δημητρ. : Ἀχρόνιστος ὁ μακαρίτης κ' ἐκείνη ξαναπαντρεύτηκε. 2) Ἀχρόνιαστος 2, ὁ ἰδ., σύνθηθ. : Ἄσμ.

Καὶ ρούφηξε ὁ ἀχρόνιστος μὲ βαρελλὰ γεμάτη Κάσ. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Περὶ γέροντ. στ. 131 (ἐκδ. Wagner σ. 110) «τοῦ πόθου τὲς ξεφάντωσης, τῆς νεότης τὲς τρομάρες | ἔφαγεν ὁ ἀχρόνιστος δίχως χαρὲς κί ἀντάρες».

ἀχρονος ἐπίθ. Πελοπ. (Οἰν.) Πόντ. (Κερασ.) — Λεξ. Δημητρ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀχρονος.

Ἀχρόνιαστος 2, ὁ ἰδ., ἐνθ' ἄν. : Στάχτη νὰ γενῇς, ἀχρονο ! Οἰν.

ἀχρύσωτος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀχρύσωτος.

Ὁ μὴ ἐπιχρυσωθείς ἐνθ' ἄν. : Ἀχρύσωτο βραχιόλι-βαγ-γέλιο-ρολόι-στολίδι κττ. κοιν. Συνών. ἀφλωροκάπνιστος.

ἀχρωμάτιστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν.) ἀχρουμάτ'στους βόρ. ἰδιώμ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀχρωμάτιστος.

1) Ὁ μὴ χρωματισθεὶς δι' ἐπαλείψεως μὲ χρωστικὴν οὐσίαν κοιν. : Ἀχρωμάτιστος τοῖχος. Ἀχρωμάτιστη πόρτα. Ἀχρωμάτιστο παράθυρο. Ἀχρωμάτιστα κάγκελα. 2) Ὁ ἀποχρωματισθεὶς, ὁ ἀποβαλὼν τὸ χρῶμά του Πόντ. (Οἰν.) Συνών. ξεβαμμένος, (ἰδ. ξεβάφω), ξεθωρισμένος (ἰδ. ξεθωρίζω), ξεθωρος.

ἀχρωμος ἐπίθ. λόγ. πολλαχ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀχρωμος.

Ὁ στερούμενος χρώματος : Ἀχρωμο πρόσωπο. Ἀχρωμα μάγουλα - χεῖλη κττ.

ἀχτάρεμαν τό, Πόντ. (Σάντ.) ἀχτάλεμαν Πόντ. (Ἀμισ. Κοτύωρ. Τραπ.) ἀχτάλεμα Πόντ. (Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀχταρεύω.

Σκαφή, σκάλισμα ἐνθ' ἄν. : Τὸ κεπὶν θέλ' ἀχτάλεμαν Κοτύωρ. Χαλδ.

ἀχταρευτὰ ἐπίρρ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀχταρευτός.

Σκαλιστά, σκαλίζοντας.

ἀχτάρευτος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀχτάλευτος Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀχταρευτός τοῦ ἀρκτικοῦ ἀ- προσλαβόντος σημ. στερητικὴν διὰ τῆς παροξυτονίας.

Ὁ μὴ σκαφεῖς, ἀσκαπτος ἐνθ' ἄν. : Τὸ κεπὶν ἀχτάλευτον ἐν' Τραπ.

ἀχταρεύω Πόντ. (Σάντ. Σαράχ.) ἀχταλεύω Πόντ. (Ἀμισ. Ἀργυρόπ. Κοτύωρ. Ὁφ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) ἄχταλεύω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *aktarmak*.

1) Σκάπτω, σκαλίζω ἐνθ' ἄν. : Ἡ κοσσάρα ἀχταλεύ' τὴν γῆν μὲ τὰ νύθ' αἰς (κοσσάρα = ὄρνιθα) Χαλδ. Ἀχταλεύω τὸ κεπὶν νὰ φυτεύω λάχανα Κοτύωρ. Χαλδ. Τὸ ταφί σ' ν' ἀχταλεύω ! (τὸν τάφον σου νὰ σκάψω ! Ἀρά) αὐτόθ. || Παροιμ. Ἐχτάλεψεν ὁ πετεινὸς κ' εὔρεν τὴ γούλας αἰ' μαθαίρ' (ἐσκάλισε ὁ πετεινὸς καὶ βρῆκε μαχαίρι γιὰ τὸ λαιμό του· ἐπὶ τῶν ὑποκινούντων ἴδια κακὰ) Χαλδ. 2) Ἀροτριῶ Πόντ. : Μετ' ἐναν ὀβούδ' μονάχον ἀχταλεύ' τὸ χωράφιν.

ἀχτενισιά ἡ, σύνθηθ. ἀχτενισὰ βόρ. ἰδιώμ. ἀχτενισὰ πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχτένιστος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν ἰδ. ἀ- στερητ. 1 β.

Τὸ νὰ μὴ εἶναι τις κτενισμένος, ἡ κατάστασις τοῦ ἀκτενίστου σύνθηθ. : Μαλλίᾳ μπερδεμένα κί ἀκατάστατα ἀπὸ τὴν ἀχτενισιά.

ἀχτένιστος ἐπίθ. κοιν. ἀχτέν'στους βόρ. ἰδιώμ. ἀχτένιστους Θεσσ. ἀχτένιος Πελοπ. (Κορινθ. Μάν. Ξυλόκ. Οἰν. Σουδεν. Τρίκκ. κ.ά.) Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ.ά.) ἀχτένιος Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. ἀκτένιστος.

1) Ὁ μὴ ἔχων τὴν κόμην διευθετημένην διὰ κτενίου ἢ ὁ μὴ διευθετηθεὶς διὰ κτενίου κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οἰν. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. κ.ά.) : Ὁλο ἀχτένιστος βρίσκειται κοιν. Ἀχτένιστα μαλλία Ὁφ. Ἀχτένιον καννάβ' αὐτόθ. Συνών. ἀνακατσιασμένος (ἰδ. ἀνακατσιαζώ Με-

